

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ
ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ASSET ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ

ΑΘΗΝΑ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2019

Erasmus+

AKTIV UNGDOM

Υφιστάμενη Κατάσταση στην Ελλάδα

1. Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

Η οικονομική κρίση που ξεκίνησε στην Ελλάδα το 2009, πέραν των οικονομικών επιπτώσεων, της όξυνσης της ανέχειας και των ανισοτήτων, αποτέλεσε επιπλέον και τροχοπέδη της ανάπτυξης. Η οικονομική κρίση στην Ελλάδα έφερε στην επιφάνεια νέα προβλήματα, αλλά και νέους τρόπους αντιμετώπισής τους. Η μεγάλη πρόκληση για τις σύγχρονες επιχειρήσεις είναι η αντιμετώπιση της κρίσης, αλλά και ο προσδιορισμός του κοινωνικού τους ρόλου. Ταυτόχρονα, το κοινωνικό σύνολο ενδιαφέρεται όλο και περισσότερο για τη συμπεριφορά των επιχειρήσεων. Ο αναδυόμενος ρόλος των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ) δημιουργεί έναν κοινό τόπο για σύζευξη των δράσεων των Εταιρειών και των ΜΚΟ, με πολλές επιχειρήσεις πλέον να θεωρούν ότι η συνεργασία με τις ΜΚΟ είναι πολύτιμη για την επιτυχή υλοποίηση των προγραμμάτων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ).

Στις μέρες μας, ο περισσότερος κόσμος έχει εξοικειωθεί με τις δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ) μεγάλων εταιριών, καθώς αυτές διαθέτουν μεγαλύτερο προϋπολογισμό για κοινωνικές δράσεις και έχουν τη δυνατότητα προβολής τους. Στην Ελλάδα ωστόσο, τη συντριπτική πλειονότητα της επιχειρηματικής δραστηριότητας (ποσοστό 99,9%) αποτελούν οι Μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Η σημασία της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης τα τελευταία χρόνια παρουσιάζεται καθοριστική, τόσο για την λειτουργία των ΜμΕ, όσο και των ΜΚΟ αντίστοιχα. Ως εκ τούτου, σε ένα περιβάλλον παρατεταμένης κρίσης είναι σκόπιμο να τονιστεί η σημασία της συνεργασίας μεταξύ ΜμΕ και ΜΚΟ υπό το πρίσμα της ΕΚΕ.

Συνεπώς, η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και η συνεργασία με ΜΚΟ δεν απευθύνεται μόνο στις μεγάλες επιχειρήσεις, αλλά είναι στην ουσία μία εταιρική κουλτούρα που απευθύνεται σε όλους και ειδικότερα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που μπορούν να την ενσωματώσουν στην εταιρική τους καθημερινότητα και στις δραστηριότητές τους.

2. Νομικό πλαίσιο

Το πλαίσιο λειτουργίας της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στην Ελλάδα είναι εξαιρετικά πολύπλοκο, καθώς δεν υπάρχει ενιαίο θεσμικό πλαίσιο, αλλά μόνο επιμέρους ρυθμίσεις. Διεθνώς, οι κατευθύνσεις και συμβάσεις που σχετίζονται με την ΕΚΕ προέρχονται από Διεθνείς Οργανισμούς και αναγνωρίζονται από φορείς και κυβερνήσεις. Η Ευρωπαϊκή Ένωση κινήθηκε παράλληλα με αυτές και ανέπτυξε στρατηγικές και Οδηγίες που έχουν ενσωματωθεί από τις επιμέρους χώρες. Η Ελλάδα λαμβάνοντας ως βάση το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο και τις διεθνείς κατευθύνσεις ανέπτυξε νομοθετήματα που σχετίζονται σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό με διάφορες πτυχές της ΕΚΕ, αλλά δεν ανέπτυξε μία ενιαία Εθνική Στρατηγική, παρ' όλες τις προσπάθειες που έγιναν (2014, 2017) κυρίως με πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή.

Τελευταία εξέλιξη αποτελεί η διαβούλευση που ξεκίνησε τον Απρίλιο του 2019 με εκπροσώπους επιχειρηματικών φορέων για την διαμόρφωση Εθνικής Στρατηγικής Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Πρόκειται για μια διαδικασία που βασίζεται σε ερωτηματολόγιο, το οποίο συντάχθηκε από επιστημονική ομάδα του Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου Αστικού Περιβάλλοντος και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΠΙΑΠΑΔ) του Παντείου Πανεπιστημίου, σε συνεργασία με την Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Το ερωτηματολόγιο φιλοδοξεί να αποτυπώσει την υφιστάμενη κατάσταση αναφορικά με δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στη χώρα μας, ως πρώτο βήμα για την εκπόνηση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής η οποία θα εδράζεται σε τρεις πυλώνες: αξιόπιστη πιστοποίηση των δράσεων ΕΚΕ, διάχυση καλών πρακτικών σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, εναρμόνιση με την Ατζέντα 2030 του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών.

Η Εθνική νομοθεσία ρυθμίζει θέματα που σχετίζονται με την ΕΚΕ, όπως περιβάλλον, επιχειρηματικότητα, ανθρώπινο δυναμικό, σχέσεις με την κοινωνία και σχέσεις δημόσιου - ιδιωτικού τομέα. Ωστόσο η ρύθμιση αυτών των θεμάτων είναι αποσπασματική και είναι σημαντική η ένταξη όλων των νομοθετικών παρεμβάσεων σε ένα ενιαίο εθνικό στρατηγικό πλαίσιο δράσης.

Ανάγκες και Προσδοκίες Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων & Οργανισμών Νεολαίας για Συνεργασία στα πλαίσια της ΕΚΕ

1) Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

Η βιβλιογραφική επισκόπηση κατέδειξε ότι υπάρχουν πολυάριθμες έρευνες / μελέτες στην Ελλάδα, όσον αφορά στη συμμετοχή εταιρειών, και πιο συγκεκριμένα Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, σε δραστηριότητες Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Οι αναφορές αυτές σε συνδυασμό με τις συνεντεύξεις που διεξήχθησαν με εκπροσώπους των ΜμΕ στο πλαίσιο του έργου CoOp καταδεικνύουν ότι:

- Πολλές ΜμΕ και οι υπευθύνους τους στην Ελλάδα θεωρούν πως η ΕΚΕ είναι ζωτικής σημασίας για τη δουλειά τους, με το πεδίο εφαρμογής της να εστιάζεται στο Ανθρώπινο Κεφάλαιο (34%), ακολουθούμενο από τα Προγράμματα για την Κοινότητα (33%).
- Οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα επιθυμούν τη συνεργασία με ΜΚΟ στα πλαίσια δράσεων ΕΚΕ (77%), ενώ ταυτόχρονα η πλειοψηφία αυτών δηλώνουν ικανοποιημένοι από παλαιότερες συνεργασίες.
- Όσον αφορά στα κίνητρα των ΜμΕ να συμμετάσχουν σε δράσεις ΕΚΕ, γίνεται αναφορά στη βελτίωση της κοινωνικής εικόνας της εταιρείας, ώστε να κερδίσει την υποστήριξη τόσο των πελατών όσο και των εργαζομένων της, και επιπλέον στο ρόλο που μπορεί να παίξει ως ένας εξαιρετικός τρόπος διαφήμισης.
- Οι περισσότερες ΜμΕ υποστηρίζουν έργα που αφορούν την τοπική κοινότητα και προτιμούν να παρέχουν στήριξη σε είδος αντί χρημάτων. Επιπλέον, οι ΜμΕ έχουν μία ξεκάθαρη προτίμηση σε έργα τα οποία στηρίζουν κοινωνικά ευάλωτες ομάδες και ευνοούν δράσεις που στοχεύουν στους νέους.
- Ο βασικός διάυλος επικοινωνίας των δράσεών τους στην κοινότητα είναι διαμέσου ΜΚΟ, με σημαντική λεπτομέρεια πως αν και περιγράφουν δράσεις ΕΚΕ, δεν χρησιμοποιούν σε κανένα σημείο τον όρο αυτό.
- Οι επιχειρήσεις προτιμούν τη συνεργασία με οργανισμούς με τους οποίους μοιράζονται κοινούς στόχους και επιλέγουν την υποστήριξη ΜΚΟ με βάση το προφίλ τους. Κύριοι λόγοι των συνεργασιών αναφέρονται η κοινωνική ευαισθησία και η καταπολέμηση της έλλειψης κρατικής αποτελεσματικότητας.

- Οι ΜμΕ θεωρούν ιδιαίτερα σημαντική τη διαδικασία λήψης αποφάσεων και είναι πρόθυμες να συνεχίσουν ή ακόμη και να επεκτείνουν τη συνεργασία τους με τον τομέα των ΜΚΟ.

II) Οργανισμοί Νεολαίας

Η βιβλιογραφική επισκόπηση δεν κατάφερε να εντοπίσει κάποια μελέτη που να αναφέρεται συγκεκριμένα στη συνεργασία των οργανισμών νεολαίας με τον ιδιωτικό επιχειρηματικό τομέα στην Ελλάδα, παρουσιάζοντας μεγάλη έλλειψη στη συγκεκριμένη θεματική. Από έρευνα πεδίου που διεξήχθη στο πλαίσιο του έργου CoOp με τη χρήση ερωτηματολογίου διαπιστώθηκαν τα εξής:

- Οι Οργανισμοί Νεολαίας και οι ΜΚΟ που ασχολούνται με δράσεις για νέους παρουσιάζονται οικονομικά σταθερές τα τελευταία χρόνια, ενώ οι περισσότερες κατάφεραν ακόμη και να αυξήσουν τον προϋπολογισμό τους.
- Όσον αφορά στις πηγές των εσόδων τους, βασίζονται κυρίως σε ευρωπαϊκά κονδύλια, καθώς σε χορηγίες και δωρεές του ιδιωτικού τομέα, ενώ μόνο ένας μικρός αριθμός υποστηρίζεται από ΜμΕ και πολυεθνικές εταιρείες (10% και στις δύο αντίστοιχα).
- Το 55% των οργανισμών δεν λαμβάνει καμία συνεισφορά από ΜμΕ, ενώ στο υπόλοιπο 40% οι ΜμΕ συνεισέφεραν λιγότερο από το 10% του ετήσιου προϋπολογισμού τους.
- Όσον αφορά στις ανάγκες που θέλουν να καλύψουν μέσω της συνεργασίας τους με ΜμΕ, οι περισσότερες ΜΚΟ δίδουν προτεραιότητα στο είδος των πόρων που θα χρειαστούν για τα επόμενα δύο χρόνια με την εξής σειρά: το 95% αναφέρεται σε χρηματική συνεισφορά, 65% στα δίκτυα επαγγελματιών και επιχειρηματικών συνεργατών των εταιρειών, 55% στα προϊόντα και τις υπηρεσίες των ΜμΕ και 50% στην τεχνογνωσία τους.
- Οι ελληνικοί οργανισμοί νεολαίας δείχνουν προτίμηση σε συνεργασίες με εταιρείες οι οποίες αναπτύσσουν δράσεις ΕΚΕ και έχουν σαφείς στόχους σχετικά με τη συμμετοχή τους στην κοινότητα (65%).

Προτάσεις Πολιτικής

Με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας που διεξήχθη στα πλαίσια του έργου CoOp και τις διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη, προέκυψαν μία σειρά από προτάσεις για την ανάπτυξη και τη βελτίωση των συνεργασιών μεταξύ των Οργανισμών Νεολαίας / ΜΚΟ που αναπτύσσουν δράσεις για Νέους και των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων.

Βασική προτεραιότητα αποτελεί η συνέχιση των ενεργειών που ξεκίνησαν τα προηγούμενα χρόνια, ώστε να θεσπιστεί και να τεθεί σε εφαρμογή η «Εθνική Στρατηγική για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και την Υπεύθυνη Επιχειρηματικότητα», η οποία θα καθορίζει το πλαίσιο εφαρμογής και λειτουργίας της ΕΚΕ.

Βασικά στοιχεία που θα πρέπει να συμπεριληφθούν στην Εθνική Στρατηγική είναι:

- ✓ Χαρτογράφηση των ΜΚΟ και ειδικά των Οργανισμών Νεολαίας και των Οργανισμών που αναπτύσσουν δράσεις για Νέους και δημιουργία ενός επίσημου μητρώου.
- ✓ Καταγραφή και πιστοποίηση των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων που υλοποιούν δράσεις ΕΚΕ με κύριο μέλημα την επικοινωνία των δράσεων αυτών στους τελικούς αποδέκτες.
- ✓ Καθιέρωση συστηματικών δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, όπως διάχυση καλών πρακτικών, θέσπιση θεματικών συναντήσεων, διοργάνωση εκδηλώσεων δικτύωσης και ετήσιου φόρουμ για την ΕΚΕ, ώστε να επιτευχθεί ευρύτερη κινητοποίηση και συμμετοχή.
- ✓ Ανάπτυξη κρατικών πρωτοβουλιών υποστήριξης και εργαλείων συγχρηματοδότησης που θα καταστήσουν εφικτή την ανάπτυξη συνεργασιών στα πλαίσια της ΕΚΕ με έμφαση στις ΜμΕ.
- ✓ Δημιουργία “Παρατηρητηρίου” και μηχανισμών παρακολούθησης και αξιολόγησης της εφαρμογής των δράσεων ΕΚΕ σε εναρμόνιση με τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών (Ατζέντα 2030).

Η παρούσα Πρόταση Πολιτικής βασίζεται στα αποτελέσματα των εργασιών του ευρωπαϊκού έργου Cooperate to Operate (CoOp) και ειδικότερα στην “[Εθνική Έκθεση για τη συνεργασία μεταξύ Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών Νεολαίας στην Ελλάδα](#)” (2018), που εκπονήθηκε κατόπιν βιβλιογραφικής έρευνας, συνεντεύξεων με εκπροσώπους ΜμΕ και έρευνα πεδίου με τη χρήση ερωτηματολογίου σε Οργανισμούς Νεολαίας.

CoOp to Operate

Για περισσότερες πληροφορίες για το έργο CoOp και τα παραδοτέα του επισκεφτείτε το <https://coop.norsensus.no>

ASSET ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ

Το έργο χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη του προγράμματος Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η παρούσα δημοσίευση αντανακλά μόνο τις απόψεις των συντακτών και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Erasmus+ **AKTIV UNGDOM**